

ה"ת 40734/04/15 - אסרא אבו ג'אבר נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום בפתח תקווה

02 אפריל 2017

ה"ת 40734-04-15 אבו ג'אבר ואח' נ' מדינת ישראל

בפני כבוד השופטת רנה הירש

מבקשת אסרא אבו ג'אבר

נגד

מדינת ישראל משיבה

החלטה

1. בפני בקשה להורות על ביטול שעבוד הרשום על רכב המבקשת.

הרקע

2. ביום 20.03.15 נחקר אבי המבקשת (להלן: **החשוד**) בחשד להסעת שוהה בלתי חוקי באמצעות רכב הרשום בבעלות המבקשת, בתו של החשוד - מס' רישוי 89-462-70 (להלן: **הרכב**).

3. ביום 26.04.15 הגישה המבקשת בקשה להחזרת תפוס (להלן: **הבקשה הראשונה**), לפי סעיף 34 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט - 1969 (להלן: **הפסד"פ**).

בתגובה לבקשה הראשונה טענה המשיבה כי הרכב שייך לחשוד, וכי בכוונתה להגיש כתב אישום ולעתור בסיומם של ההליכים המשפטיים לחילוט הרכב.

התקיים דיון בבקשה הראשונה, בפני כב' השופט עודד מורנו, ביום 05.05.15. בדיון טען נציג המשיבה, כי "אנו מתכוונים לסיים את החקירה ולהגיש כתב אישום בימים הקרובים".

ב"כ המבקשת טען בדיון כי המבקשת אינה קשורה בחשדות בהם חשוד אביה ואף לא נחקרה בגינם - טענה שלא נסתרה בידי המשיבה באותו מועד, או במועד אחר.

בהחלטתו מיום 07.05.15 בעניינם של הצדדים דלעיל, קבע בית המשפט: "מתיק החקירה עולה, לכאורה, קשר הדוק בין ביצוע העבירות לבין הרכב נשוא הבקשה. התרשמתי כי החקירה לקראת סיומה והתחשבתי בהצהרת נציג היחידה החוקרת לפיה כתב האישום יוגש בימים הקרובים". בית המשפט פסק, לאחר שבחן אפשרות של חלופת תפיסה, להיעתר לבקשה להחזרת הרכב לידיה, אך בכפוף לערבויות ולתנאים אלה: הפקדת מזומן בסך ₪ 20,000; איסור כל דיספוזיציה ברכב (להבטחת תנאי זה הופקדו על ידי החשוד, וכן על ידי המבקשת, התחייבות עצמית וצד שלישי); עריכת ביטוח מקיף לרכב; ושעבוד הפוליסה לטובת המשיבה לרבות רישום שעבוד לטובת המשיבה במשרד הרישוי.

4. ביום 24.02.16, במענה לפניית מזכירות, הורה בית המשפט (כב' השופטת כרמית בן אליעזר) על החזרת פיקדון המזומן למפקיד, בכפוף לכל מניעה חוקית ככל שקיימת. ההחלטה על השבת הפיקדון ניתנה בלא שהתקבלה תגובת

המדינה לבקשה, לא הוגשה מאז כל בקשה או הודעה בנוגע לאותו פיקדון, ולא הוגש ערר על ההחלטה.

5. לאחרונה, ביום 15.03.17 - בחלוף קרוב לשנתיים ממועד התפיסה - הוגשה בקשה זו להסיר את השעבוד שנרשם לטובת המדינה במשרד הרישוי. המשיבה התנגדה לבקשה. בדיון שהתקיים ביום 27.03.17 הציג נציג המשיבה בפני בית המשפט את טיוטת כתב האישום שבכוונת המשיבה להגיש, וטען כי "לפני חודשיים וחצי בוצעה פעולה אחרונה בתיק...".

המסגרת הנורמטיבית

6. ההוראות הרלוונטיות לענייננו הן הסעיפים הבאים של פסד"פ: סעיפים 32 ו-33 קובעים את זכות המשטרה לתפוס חפצים ולשמור אותם; סעיף 34 מקנה סמכות לבית המשפט "לצוות כי החפץ יימסר לתובע הזכות או לאדם פלוני, או שינהג בו אחרת כפי שיורה בית המשפט - הכל בתנאים שייקבעו בצו."; סעיף 35 מחייב השבת התפוס באם תוך ששה חודשים מיום התפיסה, לא נפתח הליך משפטי בו התפוס ישמש ראיה, ולא ניתן לו צו לפי סעיף 34 (או הארכת התקופה בהחלטה שיפוטית); סעיף 39 מאפשר ליתן צו לחילוט התפוס, במסגרת ענישת הנאשם לאחר שהורשע.

7. בהלכה הפסוקה פורש המונח "חפץ" ככולל גם זכויות (בש"פ 5015/99, התאחדות משפטנים בלתי תלויים נ' מדינת ישראל, פ"ד נה(1) 657 [1999]).

8. תפיסת חפץ והחזקתו בידי המשטרה כרוכה בפגיעה בזכות הקניין של הבעלים, המעוגנת בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. עם זאת בנסיבות מסוימות קיימות שלוש תכליות עיקריות המצדיקות תפיסת חפץ: תפיסה למטרת חילוט; תפיסת חפץ לצורך הצגתו כראיה במשפט; תפיסת חפץ למניעת ביצוע עבירות (כאמור בהחלטת בית המשפט העליון בתיק בש"פ 342/06, לרגו עבודות עפר בע"מ נ' מדינת ישראל [12.03.2006] - להלן: **הלכת לרגו**).

בית המשפט העליון עמד בהלכת לרגו על סוגיית האיזון שיש לבצע בהכרעה בבקשה להחזרת תפוס וקבע כי בית המשפט ישקול אם קיימת "חלופת תפיסה" שתגשים את מטרת התפיסה, תוך צמצום הפגיעה בזכות הקניינית של בעל הנכס.

9. כפי שנקבע בפסיקה, לבית המשפט סמכות רחבה לתת כל צו בגדרו של סעיף 34 לפסד"פ, לרבות צו להארכת המועד להחזקת התפוס עד לקיום הדיון בבקשה, ולרבות מתן צו בדיעבד, גם ככל שכלל לא הוגשה בקשה, בהתאם לנסיבות.

הטעמים למתן הצו לפי סעיף 34 לפסד"פ הינם טעמים ענייניים. בית המשפט עורך איזון אינטרסים תוך שיקול אינטרס הציבור אל מול אינטרס הפרט. בבואו לשקול את הנסיבות של כל תיק, בוחן בית המשפט את כלל מרכיבי הבקשה (בש"פ 998/05, קחבר פפסימדוב נ' מדינת ישראל [20.03.3.2005]).

10. אין תוקף להחלטה להאריך את צו התפיסה בהתאם לסעיף 35 לפקודה לזמן בלתי מוגבל. עניינה של הוראה זו הוא בהסדר זמני שתכליתו לאפשר למשטרה למצות את החקירה ולהביא את העברין לדיון. עמדה על כך כבוד השופט שטרסברג-כהן: "נראה כי הארכה כזו אינה יכולה להיות לצמיתות ועליה להינתן לזמן מסוים, לתכלית מסוימת ומטעמים ראויים..." [בש"פ 6686/99, אליהו עובדיה נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(2) 464 [2000]].

דין והכרעה

11. נתתי דעתי לאיזון הנדרש בין זכות הקניין של המבקשת לבין מניעת האפשרות להעלים רכוש אותו יהיה ניתן לחלט בעתיד.

אין טענה פוזיטיבית בדבר כוונה מצד המשיבה להגיש כתב אישום כנגד המבקשת, ואין חולק כי המבקשת לא נחקרה בנוגע לעבירה המיוחסת לחשוד. כאמור, המשיבה טענה כי בכוונתה להגיש כתב אישום ולעתור בסיומם של ההליכים המשפטיים לחילוט הרכב. נראה לכאורה, כי כתב האישום אשר המדינה מתכוונת להגיש מתייחס לחשוד בלבד, ולשיטת המשיבה, מאחר והרכב שייך לו, הרי שאם שאף אם יורשע החשוד, ועל פי הוראות סעיף 39 לפסד"פ, תבקש לממש את זכות השעבוד ולחלט את הרכב.

לא הוצגה בפני כל ראיה או אסמכתא, או חיזוק אחר, לטענה כי הבעלות ברכב היא של החשוד, וזאת בניגוד לרישום על גבי רישיון הרכב שצורף לבקשה הראשונה.

12. אמנם, משניתן צו על פי סעיף 34 לפסד"פ, חלות הוראות סעיף 35 שם, ואין לקבוע כי קיימת הגבלה של ששה חודשים לזכות להחזיק בתפוס. עם זאת, בית המשפט רשאי (ואף מחויב) לקצוב את מועד פקיעת התנאים שנקבעו כתנאי להשבת התפוס, כאשר אלה לא נקצבו בהחלטה קודמת. לשם כך, יש לבחון אם קיימים טעמים המצדיקים המשך תחולתם של אותם תנאים, בנסיבות המקרה. לנוכח כלל העובדות שפורטו לעיל, מצאתי כי אין הצדקה להמשך תוקפו של רישום השעבוד בעתיד, בשים לב לתקופה שחלפה מאז תפיסת הרכב ועד היום.

אזכיר כי לפני כשנתיים הצהירה המשיבה כי בכוונתה להגיש כתב אישום "בימים הקרובים", וחרף זאת חלף הזמן, ולא בוצע הדבר. בשים לב להתנהלות המשיבה עד כה, הרי שהטענה כי הוכנה טיוטת כתב אישום וכי בוצעה בדיקה אחרונה של התיק לפני כחודשיים, אינה ערובה להגשת כתב אישום נגד החשוד בהקדם, או בכלל.

נוכח השיהוי האמור, מצאתי כי המשך קיום השעבוד על רכבה של המבקשת מהווה פגיעה שאינה מידתית בזכותה הקניינית ברכב, בערכו וביכולתה ליהנות ממנו ולעשות בו עסקאות.

13. לא ניתן לסיים את הדיון בלא להזכיר כי סכום המזומן שהופקד כאחד התנאים להחזרת הרכב למבקשת, הוחזר למפקיד, בלא התנגדות, תגובה, בקשה או ערר מצד המשיבה. בכך, גילתה המשיבה את דעתה כי לא ייגרם נזק של ממש, מביטול התנאים שנקבעו.

14. בנסיבות העניין ונוכח האמור לעיל, הריני מורה על ביטול השעבוד הרשום על רכבה של המבקשת. משרד הרישוי ידאג לתיקון המרשם בהתאם.

ב"כ המבקשת ידאג להעביר העתק החלטה זו למשרד הרישוי, לשם ביצועה.

15. הערה לסיום: הבקשה דן הוגשה רק בנוגע לביטול השעבוד שנרשם על הרכב. אין בביטול זה, כאמור לעיל, כדי לבטל הוראות אחרות הכלולות בהחלטת כב' השופט ארז נוריאלי מיום 07.05.17, ובכלל זה איסור הדיספוזיציה ושעבוד פוליסת הביטוח המקיף לטובת המדינה. כל עוד הוראות אלה בעינן, המבקשת אינה יכולה לפעול למכירת הרכב (כפי שעולה מסעיף 4 לבקשה).

זכות ערר כחוק.

ההחלטה תועבר לידיעת ב"כ הצדדים.

ניתנה היום, ו' ניסן תשע"ז, 02 אפריל 2017, בהעדר הצדדים.